

Посібник укладено відповідно до рекомендованої МОЗ і МОН України освітньо-професійної програми з військової епідеміології для студентів V курсу медичних факультетів, а також з урахуванням вимог воєнного сьогодення. Він містить відомості про основні аспекти проведення епідеміологічних заходів у разі застосування біологічної зброї і в мирний, і у воєнний час.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА 6

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ 7

Тема 1. Принципи організації протиепідемічного забезпечення військ. Протиепідемічний захист військ у мирний час і

особливі періоди

1.1 Принципи організації та основна мета протиепідемічного захисту військ 8

1.2 Особливості виникнення та розвитку епідеміологічного процесу у військовому колективі 11

1.3 Попередження занесення інфекційних хвороб у війська 14

1.4 Профілактика військовослужбовців щодо виникнення інфекційних хвороб 21

1.5 Виявлення та евакуація інфекційних хворих та носіїв інфекційних хвороб у військових частинах 24

1.6 Медичний контроль за поповненням 27

1.7 Спеціалізовані формування протиепідемічного захисту та їх функції 29

Тема 2. Санітарно-епідеміологічна розвідка. Епідеміологічний аналіз: види, мета, задачі та основні напрями. Оцінювання санітарно- епідеміологічного стану військ і районів їх дислокації

2.1 Епідеміологічний аналіз: види, мета, задачі та основні напрями...36

2.2 Санітарно-епідеміологічна розвідка. Основна мета 41

2.3 Вимоги та правила СЕР 45

2.4 Етапи проведення СЕР 46

2.5 Ступені та критерії оцінки санітарно-епідеміологічного стану військової частини 50

2.6 Сили і засоби, які беруть участь в організації та проведенні протиепідемічних і санітарно-гігієнічних заходів у військових колективах 50

Тема 3. Біологічна зброя ймовірного противника. Заходи захисту особового складу в осередках біологічного зараження. Характеристика біологічної зброї як зброї масового ураження

3.1 Біологічна зброя. Характеристика та бойові властивості біологічних засобів 56

3.2 Особливості механізму розвитку та проявів штучно викликаного епідеміологічного процесу 59

3.3 Фактори, що визначають бойові властивості біологічної зброї. Ознаки штучного епідеміологічного процесу 66

3.4 Способи бойового застосування біологічної зброї 68

3.5 Біологічна розвідка та індикація біологічних засобів. Визначення поняття «біологічна розвідка», її завдання. Загальна організація та проведення біологічної розвідки у військах 74

Тема 4. Основні принципи і групи заходів захисту в осередках біологічного зараження в разі використання біологічної зброї. Обсервація та карантин

- 4.1 Захист від біологічної зброї та ліквідація наслідків застосування БЗ 80
- 4.2 Специфічне розпізнавання біологічної атаки 81
- 4.3 Лабораторні дослідження, що проводяться з метою ідентифікації збудника 87
- 4.4 Методи відбору проб, збирання, укладка та транспортування взірців 89
- 4.5 Заходи медичної служби з попередження виникнення особливо небезпечних інфекцій 98
- 4.6 Заходи медичної служби при виявленні хворого особливо небезпечною інфекцією на етапах медичної евакуації 99
- 4.7 Режимні й обмежувальні заходи під час надзвичайних ситуацій та у військах 102
- 4.8 Надзвичайні протиепідемічні комісії. Завдання та їх склад 105

Тема 5. Епідеміологічна характеристика окремих інфекційних хвороб і протиепідемічні заходи в осередках біологічного зараження

- Туляремія 108
- Сибірка 115
- Бруцельоз 123
- Меліоїдоз 129

- Чума 134

- Натуральна віспа 142
- Гарячка Ебола 148

- Сап 153
- Орнітоз 158
- Ку-гарячка 164
- Геморагічна гарячка Марбург 169
- Геморагічна гарячка Ласса 174
- Геморагічна гарячка Скелястих гір 180
- Хантавірусні гарячки. Геморагічна гарячка з нирковим синдромом
- Геморагічна гарячка, хантавірусний кардіопульмональний синдром 184
- Токсини 189
- Контрольні питання 237
- Тестові завдання 239
- Ситуаційні задачі 281